

Jaarverslag van de secretaris

In het afgelopen verenigingsjaar is onze heemkundekring weer bezig geweest om voor de leden een aantal activiteiten te realiseren. Hierna wordt van een deel daarvan verslag gedaan.

Ledenaantal

Onze vereniging had in het afgelopen jaar 78 enkelvoudige leden en 62 gezinsleden, waarvan één gezinslidmaatschap bestaat uit drie personen. In totaal zijn dit 203 leden. Tevens zijn er 32 betalende abonnementen op de Effer en 24 ruilabonnementen met andere verenigingen.

In de loop van het jaar zijn vijf leden overleden en hebben enkele leden om uiteenlopende redenen, o.a. verhuizing, hun lidmaatschap opgezegd. Per 1 september 2016 hebben zich enkele nieuwe leden aangemeld.

We namen afscheid van:

De heer Dick Bogaard

Mevrouw Zus Coolen-Spierings

De heer Jan Kweens

Mevrouw Agnes Rooijackers-Huijbers

De heer Theo Vermeulen

Het bestuur van Heemkundekring 't Hof van Liessent condoleert de nabestaanden met het verlies.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur heeft in het afgelopen jaar negen keer vergaderd en wel op 15 september 2015, 27 oktober 2015, 8 december 2015, 19 januari 2016, 1 maart 2016, 19 april 2016, 24 mei 2016, 12 juli 2016 en 16 augustus 2016. Tijdens deze vergaderingen zijn diverse zaken aan de orde geweest. Het bestuur bestond het afgelopen jaar uit de navolgende personen: (In alfabetische volgorde) de heer Henny van der Aa, mevrouw Henny Bevers-van den Baar, de heer Louis Doomernik (voorzitter), mevrouw Nelly de Groot-Cooijmans (secretaris), mevrouw Teuny van Leuken-de Lange, de heer Adri Maas en de heer Wim Robben (penningmeester). Naast deze reguliere vergaderingen hield het bestuur negen extra vergaderingen ter voorbereiding van het evenement "100 jaar Wilhelminakanaal". Deze vergaderingen werden gehouden op 13 oktober 2015, 14 december 2015, 5 januari 2016, 2 februari 2016, 2 maart 2016, 18 mei 2016, 7 juni 2016, 21 juli 2016, 9 augustus 2016. Deze vergaderingen werden gehouden met het bestuur, aangevuld met de heer Jos Bekx en de heer Paul van de Wiel en met enkele afgevaardigden van de Vereniging van Historische Bedrijfsvaartuigen, de heer Jan Vromans en de heer Johan Sloots.

Werkgroepen

Onze heemkundekring houdt zich bezig met een grote verscheidenheid aan activiteiten. Om een en ander in goede banen te leiden zijn diverse werkgroepen/studiegroepen actief. Deze werkgroepen hebben allen een afgevaardigde vanuit het bestuur, zodat de lijnen kort zijn bij beslissingen. Alle werkgroepen hebben een afzonderlijk jaarverslag ingeleverd. Zie hiervoor bij de jaarverslagen van de werkgroepen.

Lezingen

Het houden van lezingen is een van de speerpunten van onze heemkundekring. De werkgroep lezingen is er in geslaagd het afgelopen jaar diverse interessante lezingen te houden die een goede opkomst hadden. Om een goed beeld te krijgen van het aantal belangstellenden en hun herkomst, werd bij de lezingen een presentielijst gehanteerd. Zie verder bij het verslag van de werkgroep lezingen.

Boeken

Afgelopen jaar is deel 4 van de serie "In gesprek met ..." verschenen. Hiermee komt voorlopig een einde aan de uitgave van deze gebundelde interviews.

Tentoonstellingen

In het Dorpshuis werd een tentoonstelling gehouden van devotieprentjes. Hiervoor was veel belangstelling.

Excursie

Samen met heemkundekring Barthold van Heesel uit Aarle-Rixtel werd een excursie gehouden naar Kempen in Duitsland.

Heemkamer

In het afgelopen jaar werd het huurcontract met Vierbinden weer met een jaar verlengd. Zeven dagen per week hebben we toegang tot onze heemkamer, maar het huurbedrag trekt een zware wissel op onze financiën.

Straatnaamabc

Twee leden van onze heemkundekring werken mee aan de rubriek Straatnaamabc in de Mooi Laarbeek Krant. Mevrouw Henny Bevers verzorgt deze rubriek voor de straten in Mariahout en mevrouw Nelly de Groot doet dit voor Lieshout. Voor de historische gegevens kan geput worden uit het archief en ook uit de Erfgoedwiki gegevens van Lieshout. Bij de Mooi Laarbeek Krant bestaan plannen om deze straatnaamabc stukjes in een boekwerk uit te brengen.

Roefelen

Zoals elk jaar hebben we ook nu weer mee gedaan aan de Roefeldag. Er werd een programma in elkaar gezet voor de groepen 6 en 7. De kinderen kregen uitleg over het werk van de heemkundekring. Ze kregen foto's te zien van de dorpsgezichten zoals het vroeger was en zoals het nu is. Verder vinden de kinderen het altijd leuk als we wat laten zien van stamboomgegevens. Ook de oude Okkie's en Taptoe's die we op tafel leggen doen het altijd goed.

Digitaliseren films

In het afgelopen jaar zijn oude films ontvangen die geschikt gemaakt zijn voor vertoning. De data van vertoning zullen tijdig bekend gemaakt worden.

Open Dag

Sinds de in gebruik name van onze Heemkamer werd nog geen open dag gehouden. Daarom werd op zondag 11 oktober 2015 onze heemkamer open gesteld. Er was veel belangstelling. Ook zijn 180 schoolkinderen in de heemkamer geweest i.v.m. een scholenproject.

Inventarisatie Middenstand

Er is een begin gemaakt met het inventariseren van de Middenstand in Lieshout en Mariahout van de periode 1940 – 1960. Vanwege drukke werkzaamheden voor de viering 100 jaar Wilhelminakanaal wordt de inventarisatie uitgesmeerd over meerdere jaren.

Deelname aan overlegvormen en afvaardiging

- a. Regelmatig vindt er overleg plaats met de drie Laarbeekse Heemkundekringen. Tussentijds wordt overleg gepleegd over actuele zaken zoals b.v. de Open Monumentendag. Gesproken werd o.a. ook over het onderbrengen van ons archief in Gemert. Er werd in het afgelopen verenigingsjaar twee keer vergaderd. Een keer in Beek en Donk op 24 november 2015 en op 14 juni 2016 in Aarle-Rixtel.
- b. Twee maal per jaar is er overleg met Regio De Peel van Brabants Heem. De vergadering in Helmond werd door ons bijgewoond. Gesproken werd o.a. over een registratiesysteem (Memorix Maior). In Nuenen werd de opening van de nieuwe Heemkamer bijgewoond. Ook Aarle-Rixtel opende een nieuwe heemkamer en wij waren met enkele mensen aanwezig bij de opening.
- c. Twee maal per jaar is er een overleg van de Raad van Aangeslotenen waarin alle Heemkundekringen van Noord-Brabant verenigd zijn. Afhankelijk van de agendapunten wordt deze bijeenkomst door ons bijgewoond.
- d. Overleg Gemeente Laarbeek. Indien nodig wordt er overleg gepleegd met de gemeente Laarbeek. In het afgelopen jaar is er o.a. overleg geweest over het evenement "100 jaar Wilhelminakanaal".
- e. Straatnaamcommissie. Mevrouw Henny Bevers vertegenwoordigt onze Heemkundekring in de straatnaamcommissie van de gemeente. Naar behoefte komt deze commissie bij elkaar. Henny Bevers woont de bijeenkomsten bij die betrekking hebben op straatnamen in Lieshout en Mariahout. De heer Henk van Beek, lid van de drie Laarbeekse Heemkundekringen woont alle vergaderingen over de straatnamen bij.
- f. Onze vereniging heeft een afgevaardigde in het bestuur van de Stichting Dialectenfestival. Deze functie wordt vervuld door ons bestuurslid mevrouw Teuny van Leuken-de Lange.

Tot slot dankt het bestuur allen die zich op enigerlei wijze verdienstelijk hebben gemaakt voor het heemgebeuren in het verenigingsjaar 2015-2016. Het bestuur hoopt het komende seizoen wederom op uw belangstelling te mogen rekenen.

Nelly de Groot-Cooijmans

Secretaris Heemkundekring 't Hof van Liessent

Verslagen van de werkgroepen

Werkgroep Dialecten

In het afgelopen verenigingsjaar kwam de werkgroep Dialecten negen keer bij elkaar. De werkgroep bestaat uit de volgende personen (in alfabetische volgorde) Jeanne Franke, Nelly de Groot, Tineke van Hout, Annie Hurks, Martin van den Tillaar, Nelleke van Vlokhoven en Martien Vogels. Tijdens de bijeenkomsten hield de werkgroep zich voornamelijk bezig met het bespreken van de woorden die in een computerprogramma geregistreerd staan. Het ligt in de bedoeling deze t.z.t. in een boekwerkje uit te geven.

Op 7 november werd in het Dorpshuis in Lieshout de Brabantse Streektaaldag gehouden met diverse mooie presentaties en workshops. Deze dag werd uiteraard bijgewoond door de leden van de werkgroep.

Op 14 februari woonden de werkgroepleden de dag "Passie voor taal en Italië" bij, die werd gehouden in de Eendracht in Gemert. Deze boeiende bijeenkomst stond o.a. in het teken van het dialect.

Er werd zoals vorige jaren weer een bijdrage aangeleverd voor het Brabants Boekenweekboek dat op 28 maart in Lith ten doop werd gehouden. Het is intussen een mooie gelegenheid van de werkgroep om van deze presentatie een jaarlijks uitstapje te maken.

Twee werkgroepleden verzorgden wekelijks een optreden in het dialectprogramma van Radio Kontakt op zondagochtend. Dit programma wordt gepresenteerd door Mario van Dinther.

Op de tweede zondag van juni, 12 juni, werd in de kom van Lieshoutse wederom het tweejaarlijkse dialectenfestival gehouden. De werkgroep verleende hand- en spandiensten tijdens dit evenement en zorgde voor de bemanning van de infokraam. Vol enthousiasme zal de werkgroep ook het komende seizoen weer voortgaan met haar werkzaamheden.

Namens de werkgroep Dialecten

Nelly de Groot-Cooijmans

Werkgroep D'n Effer

In het afgelopen verenigingsjaar zijn zes Effers verschenen, alsmede een witte Effer die uitsluitend aan de leden wordt verstrekt bij gelegenheid van de algemene ledenvergadering. Deze witte Effer bevat de uitnodiging voor de algemene ledenvergadering, het verslag van de vorige ledenvergadering, het verslag van de secretaris en van de diverse werkgroepen. Verder komt de bestuursverkiezing aan de orde en wordt het jaarprogramma van de lezingen en andere activiteiten gepresenteerd.

De zes blauwe Effers hadden een totaal aantal van 232 pagina's. Telkens werd de lezing aangekondigd en was er een terugblik van de vorige lezing. Diverse interessante artikelen waren te lezen o.a. "Landbouwuniversiteit zoekt oude appelrassen", "Geheimen van het Bavariabos", "De jacht in Lieshout", "Missie- ontwikkelings- en vredewerk (MOV)".

Interviews verschenen er met Herman Segboer, Christine van den Hurk-Kweens, Gardje Donkers, Jo van Uden-van den Heuvel en Toon Broks.

Deze interviews werden steeds aangevuld met een uitgebreide kwartierstaat van Henny Bevers. De Effer van mei 2016 was geheel gewijd aan de honderdste verjaardag van het Wilhelminakanaal. Redactieleden waren: Harrie Lamers (hoofdredacteur), Henk Verbakel en Nelly de Groot-Cooijmans (aanleveren kopij) en Teuny van Leuken de Lange (correctie).

Aan het einde van het seizoen heeft hoofdredacteur Harrie Lamers zijn werkzaamheden neergelegd. Er wordt nog gezocht naar een opvolger. De redactie dankt ieder die in het afgelopen seizoen kopij heeft aangedragen, de Effer heeft bezorgd, of op wat voor wijze dan ook heeft meegewerkt om ons heemblad tot een succes te maken.

Namens werkgroep D'n Effer

Nelly de Groot-Cooijmans

Werkgroep Erfgoedwiki

Op de internet-encyclopedie Wikipedia staan meer dan veertig artikelen die te maken hebben met Lieshout en Mariahout. In het afgelopen jaar zijn deze door de werkgroep geplaatst. De werkgroep is er trots op dat zij onlangs voorpaginanieuws zijn geweest op Wikipedia. Via onze website www.hofvanliessent.nl kunt op via wiki links de diverse artikelen raadplegen.

Werkgroep Erfgoedwiki

Werkgroep Genealogie

Ik blijf druk bezig met de gegevens van onze Lieshoutse families. Ook heel druk bezig met een kwartierstatenboek, uitgaande van onze kinderen. Aangezien dat wij ook Lieshoutse voorouders hebben, kon ik dus uit eigen archief gegevens halen. Ook gaan we gewoon door met de kwartierstaten van onze rubriek "In gesprek met" van Nelly de Groot. Deze mensen hebben natuurlijk niet altijd Lieshoutse voorouders, maar al deze gegevens worden wel opgeslagen. Regelmatig komt het voor dat mensen bij dezelfde voorouders uitkomen, terwijl ze nu geen familie van elkaar zijn. Dat is eigenlijk het mooie van deze hobby, of verslaving, zoals je het noemen wilt. In onze heemkamer zijn deze gegevens allemaal op te zoeken, voor wie interesse in zijn familie heeft.

Namens de werkgroep Genealogie

Henny Bevers – van den Baar

Werkgroep Heemkundjes

De "Heemkundjes" hebben het afgelopen jaar weer verschillende optredens gehad in de Zorgboerderij en in het Franciscushof. Je ziet die oude mensen genieten van die oude herkende liedjes, die ze dan zelf ook nog mee kunnen zingen. Allemaal heel herkenbaar. Hans Kempe is de dirigent, die dan ook een onmisbare schakel is bij de "kundjes". Om de 14 dagen houden we repetitie in onze heemkamer, voor wie interesse heeft, kom luisteren en genieten

Henny Bevers – van den Baar

Werkgroep Kadaster

Wat hebben we dit jaar als werkgroep Kadaster gedaan? Er zijn wat percelen voor diverse geïnteresseerden uitgezocht.

Als doelstelling voor de toekomst is het onze wens om de microfiches van de kadastrale leggers te digitaliseren. Ook een mogelijkheid is dat het Kadaster deze digitaal aanlevert. We kunnen dan beter op elkaar volgende percelen uitzoeken. En zo kunnen we dan b.v. die kaarten aan de kwartierstaten in d'n Effer toevoegen. Bij het Kadaster zou een Archiefviewer beschikbaar komen. Daarvan hebben we een aankondiging gehad, maar de kosten zijn zo hoog dat we hier van af zien. Wel hebben we het bestuur gevraagd om het digitaliseren van de microfiches van de kadastrale leggers financieel mogelijk te maken. Voor het komende jaar wordt dit in de begroting mee genomen. Verdere activiteiten voor de werkgroep waren het inrichten van de tentoonstelling voor de open dag van de heemkamer. Op 7 november hebben we bovendien een wandeling verzorgd voor dialectenwerkgroep van Brabants Heem. Ook is er een lezing over de brandweer verzorgd.

Er zijn nog contacten geweest met Heemkundekring Nuenen. Men wil in het Hof en rond de Duvelsberg een wandeling uitzetten met heemkundige uitleg. Het ligt in de bedoeling dit in ene boekje uit te brengen.

Ten slotte is er een wandeling geweest in het Hof en in de bossen met de secretaris van het IVN, om op die locatie een route voor geo-caches te maken. Er is een wandeling verzorgd met het I.V.N op het Moorselen met heemkundig uitleg.

Werkgroeplid Sander Engels heeft foto's gescand, bewerkt en in mappen opgeslagen. Ook is de werkgroep kadaster nauw betrokken geweest bij de afgraving langs de Goorloop. Daarbij werd ook een helpende hand uitgestoken. Kater is dit overgenomen door de werkgroep archeologie. De werkgroep kadaster heeft gevraagd om t.z.t. een verslag te krijgen van deze opgraving. Zodra dit klaar is zullen wij dit ontvangen.

Namens de Werkgroep Kadaster

Joop van den Baar

Werkgroep Krantenberichten

Zoals altijd druk bezig met krantenknipsels. Ik ben op dit moment bezig met het jaar 1972. Veel herkenbare gebeurtenissen, daar ik al vanaf 1961 inwoner ben van Lieshout. Binnenkort worden er twee boeken met krantenknipsels uitgegeven, de jaren 1956 tot en met juni 1958. Veel Liessentse gebeurtenissen staan hierin vermeld. Een heel groot naslagwerk van de geschiedenis van Liessent, op het gebied van sport, politiek en zo veel meer. De boeken zijn straks weer te koop in de heemkamer, waar de complete verzameling vanaf 1880 nog te koop is voor de liefhebbers. Dus tot ziens in onze heemkamer

Werkgroep Krantenberichten

Arnold Bevers

Werkgroep Torendag

Op donderdag 5 mei (Hemelvaartsdag) werd de jaarlijkse Torendag gehouden. Dit maal geen openstelling in Molen De Leest, maar in de prachtige kerk van Onze Lieve Vrouw van Lourdes in Mariahout. De kerk, die dateert uit 1933, was die dag te bezichtigen. Ook het mooie park naast de kerk kon bezocht worden, waar twee Engelse soldaten begraven liggen. Verder werd de grot goed bezocht. In de kerk zelf kon de bekende kruiswegstatie van Roestenberg bewonderd worden. De toren was niet opengesteld. Van 12.00 – 16.00 uur waren diverse vrijwilligers aanwezig om uitleg te geven over de bezienswaardigheden.

Werkgroep Lezingen

De werkgroep lezingen heeft in het seizoen 2015/2016 een viertal lezingen georganiseerd, in Zaal "de Koekoek". Vervolgens heeft de Heemkundekring van Beek en Donk dit jaar de gezamenlijke lezing voor de drie Heemkundekringen van Laarbeek haar rekening genomen. De volgende onderwerpen kwamen aan bod:

Op **12 november 2015**, "De middeleeuwen in het zuidoosten van Noord-Brabant: landschap, archeologie en geschiedenis". Nico Arts, Stadsarcheoloog van Eindhoven, en schrijver van diverse boeken over archeologie, gaf met dit onderwerp de aftrap voor het komend seizoen. Voor een 60 tal belangstellenden, vertelde hij met behulp van een presentatie o. a. over de opgravingen in Eindhoven maar vooral over die bij de Catherina kerk. Ook uit ons eigen Lieshout toonde hij diverse vondsten uit oude potstallen, zoals potscherven, munten, en aardewerk. De aanwezigen luisterden tot het einde van de lezing zeer geboeid naar deze vlotte verteller.

14 januari 2016, "Landgoederen in Noord-Brabant". Thijs Caspers, werkzaam bij het Brabants Landschap en schrijver van het boek "Landgoederen in Noord-Brabant", sprak over het onderwerp van die avond. Met de ondertitel van het boek "Het Lief en Leed van een Landgoed" begon Thijs zijn lezing voor een 60 tal aanwezigen. Tijdens de spraakwaterafval, die Thijs over ons uitstortte kwam vooral het "*lief en leed*" van het hebben van een landgoed aan de orde. Door zijn bevlogenheid kwam hij slechts toe aan een klein gedeelte van de Brabantse Landgoederen, en dan vooral in de omgeving van 's-Hertogenbosch. De avond was te kort, maar Thijs beloofde terug te willen komen om de landgoederen in onze omgeving onder de loep te nemen.

25 februari 2016, "De Plashoeve te Lieshout". Paul van de Wiel, ons Heemlid verzorgde samen met Trudy een lezing van eigen bodem over "De Plashoeve". Paul bracht puntsgewijs het door hem geschreven boek over de "Plashoeve" door middel van een power point

presentatie naar voren. Samen met de aansprekende radiostem van Trudy waren de 60 mensen in de zaal muisstil tijdens de boeiende uiteenzetting over de geschiedenis van: "*Een reis van negen eeuwen met het hujs ende sijne bewoonders*". Het boek is inmiddels uitverkocht, maar op de website van onze Heemkundekring is via wiki-links alle informatie over de "Plashoeve" te vinden.

14 april 2016, "De Brandweer Lieshout, Mariahout, in het algemeen". Joop van den Baar, ook een heemlid van onze vereniging, liep al langer met het idee om een lezing samen te stellen over de Brandweer. Joop werd van huis uit het brandweerwezen met de paplepel ingegeven vertelde hij. Een 40 tal mensen wist hij te boeien met zijn met humor doorspekte verhalen! Ook gaf hij duidelijke uitleg met foto's en materialen die door de brandweerploegen werden gebruikt. Tenslotte schonk hij nog aandacht aan de grote brand bij Bavaria op 23 april 1985.

25 april 2016, "Breuken beleven - Peelrandbreuk" Jan Timmers verzorgde deze gezamenlijke lezing voor de drie Laarbeekse heemkundekringen. Als locatie werd gekozen voor het ontmoetingscentrum in Beek en Donk. In de ondergrond van de gemeente Gemert-Bakel bevindt zich een interessant geologisch verschijnsel: een scheur in de aardkorst, die voor een belangrijk deel het landschap in onze regio heeft bepaald. In 2014 is onder leiding van het Peelnetwerk het project Breuken en Beleven uitgevoerd. Als onderdeel van het project is er een onderzoeksleuf gegraven op het terrein van de Zorgboog in Bakel. Voor een volle zaal, vertelde Jan wat breuklijnen eigenlijk zijn, waar te vinden, hoe je ze kunt zien en wat er mee samenhangt.

Wij bedanken Karel en Bets van "de Koekoek" voor hun gastvrijheid!

Namens werkgroep Lezingen

Adri Maas en Henny van der Aa

Werkgroep Molen

De werkgroep Molen heeft ook het afgelopen jaar weer goed samen kunnen werken met de drie Molenaars van "De Leest".

13-09-2015: Monumentendag:

Molenaar Dorus de Leest liet die dag de wieken draaien en het koortje van onze heem de "Heemkundjes" brachten onder leiding van Hans Kempe Brabantse liederen ten gehore. Met een artikel en een foto in de krant werden zij in het zonnetje gezet.

Erfgoed Brabant organiseerde dit jaar een cursus Molengids. Ons werkgroep lid, Peter Bindels, heeft de cursus met goed gevolg doorlopen en mag zich nu Molengids noemen! Peter kan nu de molenaars met rondleidingen ondersteunen en mag ook op andere molens rondleidingen verzorgen.

Het scholenproject 2016:

Een zevental Laarbeekse scholen hebben met groep 6 ingeschreven voor deze jaarlijks terugkerende activiteit. 200 kinderen met de nodige begeleiders mochten wij volgens een ingepland rooster verwelkomen. Molenaar Jan Tielemans gaf per groepje uitleg en klom met hen tot boven in de molen. Leden van de werkgroep verzorgden voor de andere kinderen de spelletjes en een foto opdracht rond de molen.

De Torendag 2016:

De Torendag op Hemelvaartsdag in de molen is wegens te weinig belangstelling komen te vervallen. Als alternatief is dit jaar gekozen om de Kerk, Grot en de Oorlogsgraven in Mariahout in de "Torendag" route op te nemen. Met de medewerking van het Parochiebestuur en meerdere vrijwilligers blijkt deze keuze zeker voor herhaling vatbaar.

14 en 15 mei 2016 Nationale Molendagen:

Op beide dagen was de molen te bezoeken, zaterdags werden er in de molen gratis pannenkoeken aangeboden en op zondag werden door Peter Bindels rondleidingen gegeven.

De molenaars van "De Leest" hebben van de gemeente Laarbeek toestemming gekregen om samen met de Brouwerij Café een lunch + bezoek aan de molen te organiseren.

Ook de rolstoel vierdaagse door zorgcentrum Franciscushof, heeft gebruikt gemaakt van de molen.

Molen "De Leest" wordt door de molenaars goed maalwaardig gehouden, ook dit jaar is er weer ±1500 kg tarwe voor veevoer gemalen.

Het afgelopen jaar hebben in totaal een 611 mensen een bezoek gebracht aan de molen. Op de as van de wieken zit een teller, waardoor de omwentelingen registreert worden en door de molenaars nauwgezet worden bijgehouden. Het afgelopen jaar kwam men tot 120.000 omwentelingen.

Gedurende dit jaar zijn de molenaars samen 480 uur op de molen in touw geweest.

Molenaar Willy de Vocht is wegens familie omstandigheden een half jaar uit de running geweest. Met zijn 80 jaar werkt hij nog steeds met hart en ziel op molen "De Leest".

Namens de werkgroep molen
Henny van der Aa